

WAŻNE PYTANIA **JAK POBUDZIĆ DZIECKO DO** **ROZWOJU?**

Opracowała: Monika Wójcik
na podstawie webinarium Anny Tulczyńskiej ,
wydawnictwo Nowa Era

CO TO JEST TALENT

- Talent to uzdolnienie w jakimś kierunku, predyspozycje, zdolności, możliwości, ale też dar i rozwój.

WAŻNE ZAŁOŻENIE:
WSZYSCY MAJĄ JAKIŚ TALENT

Jak odkryć talent?

Poszukaj tego co dziecko robi

sprawnie,

dobrze,

z przyjemnością.

Dobrze

- ✓ Zobacysz u dziecka wymierne rezultaty, np. dobrze napisane prace, dobrze wykonany projekt

Sprawnie

- ✓ Dziecko regularnie odrabia zadania, praca nad jakimś zadaniem nie sprawia mu trudności, wykonuje je w krótkim czasie

Z przyjemnością

- ✓ Obserwuj co robi z radością - co je cieszy i pasjonuje. Zadaj dziecku pytanie: **Kiedy czujesz, że żyjesz?** Kiedy masz poczucie, że czerpiesz z tego świata energię? Co cię pasjonuje? Kiedy jesteś zajęty czymś i zapominasz o całym świecie?

OBSERWUJ DZIECKO

Czym się zajmuje w chwilach wolnych w domu?

Co robi na przerwach?

Co robi w chwilach podczas lekcji, gdy się wyłącza (może np. rysuje).

WAŻNE PYTANIA

- Poproś dziecko, aby opowiedziało ci historię swoich sukcesów:

Jakie trudności pokonało? Co mu się udało?

Co jest dla niego łatwe?

- Skłoń dziecko do autoanalizy:

Co tak naprawdę potrafi robić?

Jakich umiejętności wymagało to działanie?

SPRAWDŹ W JAKIM ZAKRESIE ROZWIJA SIĘ TALENT DZIECKA – PYTAJ I BADAJ

- Możesz podsunąć dziecku pytanie: Czy to, co mu się udało, dotyczyło:
- *działań manualnych* - rysowanie, posługiwanie się narzędziami,
- *relacji z ludźmi* - przekazywanie im instrukcji, praca w zespole,
- *sprawnego wyszukiwania informacji* - analizowanie, wyciąganie wniosków, zadawanie pytań.

PIERWSZE BARIERY

Czasem trudno jest u dziecka zdiagnozować talent
– samo nie wie co lubi

- Poproś o przygotowanie ilustracji pt. "ja"
 - może to być rysunek lub kolaż – wycinki z czasopism, katalogi, zdjęcia, słowa, zdania, którymi opisze siebie
 - może również napisać tekst opowiadający o sobie - jest to dobry wstęp do rozmowy.

ZARYZYKUJ PYTANIE

- Skąd wiesz, że nie potrafisz?
- Którą z tych rzeczy chciałbyś spróbować i sprawdzić na ile ją umiesz?

Dziecko często z góry zakłada, że jest w czymś kiepskie, daj mu więc popróbować wielu rzeczy, których się boi, niech się przekona, że potrafi..

JAK SĄDZISZ?

- Czy talent jest to
 - a) coś wrodzonego, danego, stałego
 - b) zmiennego, zależnego od nas

- Czy sądzisz, że wszystkiego możesz się nauczyć, dzięki swojej pracy, zaangażowaniu, ćwiczeniu swoich zdolności,

- Czy sądzisz, że nie jesteś w stanie rozwijać się w danej dziedzinie ze względu na swoje predyspozycje?

ZASTANÓW SIĘ

Carol Dweck - autorka książki *Nowa psychologia sukcesu* twierdzi, że:

"Człowiek nie staje się kimś dzięki wygranej, lecz dzięki temu, że daje z siebie wszystko."

"Sukces to nie kwestia wrodzonego talentu, błyskotliwej inteligencji ani szczęścia. Sukcesy odnoszą ludzie przekonani o tym, że wciąż mogą się wiele nauczyć."

CIEKAWE DOŚWIADCZENIE:

Carol Dweck pracowała ze słabymi uczniami, przekonując ich, że pracą mogą coś osiągnąć. Nie oceniała ich po nieudanym sprawdzianie, lecz pisała pod pracą "jeszcze nie", pracuj dalej - w podtekście można odczytać "wiem, że dasz radę", "wiem, że cię stać". Jej zdaniem "jeszcze nie" jest bardziej motywujące. Jej sukces, to dzieci słabe (z rezerwatów indiańskich, z dzielnic afroamerykańskich) po roku pokonały w wynikach dzieci z prywatnych amerykańskich szkół.

JAK PRACOWAĆ?

- Warto doszukiwać się talentów u dzieci, nawet jeśli nie są to talenty związane ze szkołą.
- Dziecko musi wiedzieć, że istnieje jakiś obszar w którym jest dobre, nawet jeśli nie idzie mu w szkole.
- Rozwijaniu talentów służy ocenianie kształtujące (plusy i minusy).
- Nagradzać za postępy, zaangażowanie, wkład pracy, a mniej za inteligencję.
- Uświadamiać, że ocena nie jest najważniejsza.
- Zachęcać do tego , żeby pracowały twórczo, dać przestrzeń do działania, dawać poczucie, że błąd jest pewnym etapem do rozwiązania.

JAK PRACOWAĆ?

JAK CHWALIĆ, ŻEBY BYŁO DOBRZE?

- Jeżeli chcesz, żeby Twoje dziecko miało lepiej w życiu, chwal go za pracę i wysiłek, a nie za inteligencję, czy zdolności. Nie mów że jest mądre, ale że dużo pracowało.
- Chwalenie za wyteżoną pracę motywuje do działania, niezależnie od konsekwencji – **bez strachu przed porażką!**
- Chęć nauzenia się czegoś jest w tym przypadku większa, niż lęk przed słabą oceną. Jeśli się im nie uda, to dzieci chwalone za wysiłki będą przypisywać porażkę temu, że niewystarczająco pracowały na sukces. Zła ocena dla nich to informacja, że muszą więcej pracować.
- Jeżeli Twoje dziecko dostało dobrą ocenę, to powiedz mu, że widać efekty jego/jej pracy! Jeżeli twój syn strzelił bramkę na meczu, to pochwal go za ciężko pracę na treningach.

W SZKOLE WARTO ZADBAĆ O ...

- Prezentowanie efektów pracy uczniów - aby inni mogli je zobaczyć.
- Pozwalanie uczniom, aby prowadzili lekcje - metodą uczeń uczy ucznia.
- Określanie mocnych stron uczniów.
- Rozwijanie talentów i zdolności w kołach zainteresowań.
- Dawanie dodatkowych prac twórczych.

Wszyscy powinniśmy przynajmniej raz w życiu dostać owacje na stojąco, bo przecież każdy z nas zwycięża ten świat.

- Auggie Pullman z książki *Cudowny chłopak*

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Monika Wójcik

- <https://mamopracuj.pl/jak-dobrze-chwalic-dzieci>
- materiały na podstawie wykładu Anny Tulczyńskiej , wydawnictwo Nowa Era

